

JAARVERSLAG 2007

VAN

**STICHTING
CENTRUM VOOR
ARBEIDSVERHOUDINGEN
OVERHEIDSPERSONEEL**

TE

DEN HAAG

Vastgesteld door de directeur/bestuurder d.d. 20 mei 2008

Goedgekeurd door de Bestuursraad d.d. 29 mei 2008

Inhoudsopgave

	Pagina
BESTUURSVERSLAG	3
JAARREKENING 2007	
1 Balans en winst- en verliesrekening	4
2 Kasstroomoverzicht	7
3 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	8
4 Toelichting op de balans en de winst- en verliesrekening	11
OVERIGE GEGEVENS	
Voorgestelde resultaatbestemming	21
Accountantsverklaring	21

BESTUURSVERSLAG

Het CAOP is hét kennis- en dienstencentrum op het terrein van de arbeidsmarkt en arbeidsverhoudingen in het publieke domein

Terugblik

In 2007 is de transformatie van het CAOP van taakgerichte organisatie naar marktgerichte verder doorgezet. Zo is bovenstaande missie geformuleerd en zijn de kernwaarden vastgelegd. In willekeurige volgorde zijn deze: samenwerken, klantgerichtheid, openheid, engagement, integriteit, professionaliteit en ondernemerschap.

Ook zijn intern een aantal omvangrijke trajecten gestart om extern de beoogde financiële en kwalitatieve resultaten te kunnen behalen. De basis van de ICT-organisatie van het CAOP is robuust, flexibel en up-to-date gemaakt. Dit was de eerste stap noodzakelijk om met ICT slimmer te gaan werken met voordelen voor klant en CAOP. Andere belangrijke trajecten zijn het opnieuw beschrijven en waarderen van functies, een omvangrijk MD-programma en de jaarplancycclus die met het opstellen van het jaarplan 2008 is geïmplementeerd.

Tijdens de verbouwing ging de verkoop gewoon door. De prestaties van de units leverden wisselende resultaten op. Het resultaat over 2007 (k€ 557 verlies) werd daarnaast sterk beïnvloed door de overgangskosten die niet-geheel konden worden bestreden uit de door het Ministerie van BZK beschikbaar gestelde overgangssubsidie.

Begin 2008 is mondeling overeenstemming bereikt met de belastingdienst over het door het CAOP te hanteren BTW-régime. Het in de jaarrekening 2005 gereserveerde bedrag voor een suppletieaangifte 2001-2005 is afdoende. Dit biedt de klanten én het CAOP zekerheid en duidelijkheid naar het verleden en naar de toekomst toe.

Op het gebied van kostenbesparing, dan wel opbrengstmaximalisatie zijn vermeldenswaardig de sterk toegenomen omzet van het vergadercentrum en het in de loop van 2007 verhuren van leegstaande werkplekken.

Toekomst

De in 2007 ingezette transitie zal in 2008 worden afgemaakt en in de organisatie verankerd. Het CAOP zal zich profileren als hét kennis- en dienstencentrum op het gebied van arbeidszaken in het publieke domein. Ook het behoud van klanten, het acquireren van nieuwe klanten en het optimaliseren van onze toegevoegde waarde in het publieke domein krijgen alle aandacht.

Een hoofddoel in 2008 is een positief exploitatieresultaat te realiseren. Daarom zal voortdurend gezocht worden naar mogelijkheden waar kosten kunnen worden bespaard, efficiënter kan worden gewerkt en betere resultaten kunnen worden geboekt.

Mr N.Ph. Geelkerken
Directeur/bestuurder CAOP

Jaarrekening 2007

1 Balans en winst- en verliesrekening

Balans per 31 december 2007 na voorgestelde resultaatbestemming

	Nr.	31 december 2007		31 december 2006	
		* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Vaste activa					
Materiële vaste activa	1				
Bedrijfsgebouwen en terreinen		7.606		7.731	
Machines en installaties		1.214		733	
Andere vaste bedrijfsmiddelen		865		1.233	
		<u>9.685</u>		<u>9.697</u>	
Financiële vaste activa	2				
Latente belastingvorderingen		292		153	
		<u>292</u>	9.977	<u>153</u>	9.850
Vlottende activa					
Vorderingen	3				
Debiteuren		5.604		3.663	
Overige vorderingen		58		874	
Overlopende activa		537		709	
		<u>6.199</u>		<u>5.246</u>	
Liquide middelen	4	3.270		3.187	
			9.469		8.433
TOTAAL ACTIVA			<u>19.446</u>		<u>18.283</u>
Eigen vermogen	5		2.254		2.811
Voorzieningen	6		122		126
Langlopende schulden	7		5.290		5.106
Kortlopende schulden en overlopende passiva	8				
Schulden aan kredietinstellingen		244		137	
Crediteuren		1.459		371	
Belastingen en premies soc. verzekeringen	9	2.539		2.484	
Schulden terzake van pensioenen		166		331	
Subsidierегeling Min. van BZK	10	1.452		1.864	
Overige kortlopende schulden	11	1.302		799	
Overlopende passiva	12	4.618		4.254	
			11.780		10.240
TOTAAL PASSIVA			<u>19.446</u>		<u>18.283</u>

Winst- en verliesrekening 2007

	Nr.	2007		2006	
		* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Netto-omzet	14				
Omzet	15	17.191		16.932	
Directe projectkosten	16	<u>(3.117)</u>		<u>(2.260)</u>	
			14.074		14.672
Bedrijfskosten					
Personeelskosten	17	11.370		10.503	
Afschrijvingskosten	18	760		1.010	
Overige bedrijfskosten	19	<u>2.354</u>		<u>2.649</u>	
			<u>14.484</u>		<u>14.162</u>
Bedrijfsresultaat			(410)		510
Rentebaten		101		64	
Rentelasten	20	<u>(387)</u>		<u>(318)</u>	
			<u>(286)</u>		<u>(254)</u>
Resultaat voor belastingen			(696)		256
Belastingen	21		139		(51)
Resultaat na belastingen			<u><u>(557)</u></u>		<u><u>205</u></u>

2 Kasstroomoverzicht

	2007		2006	
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Saldo liquide middelen per 1 januari		3.187		2.334
Kasstroom uit operationele activiteiten	786		1.146	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	(887)		(155)	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	184		(138)	
		83		853
Saldo liquide middelen per 31 december		<u>3.270</u>		<u>3.187</u>
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>				
Resultaat na belastingen	(557)		205	
Afschrijvingen	760		1.010	
		203		1.215
Te betalen winstbelasting		-		-
Mutatie in voorzieningen		(4)		(12)
<i>Mutaties in werkkapitaal</i>				
• Vorderingen op handelsdebiteuren	(1.941)		(1.077)	
• Overige vorderingen	816		(474)	
• Overlopende activa	172		(215)	
• Kortlopende schulden (excl. winstbelasting)	1.540		1.709	
		587		(57)
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		<u>786</u>		<u>1.146</u>
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>				
• Mutatie latente belastingvorderingen	(139)		51	
• Investerings in materiële vaste activa	(758)		(206)	
• Desinvesteringen in materiële vaste activa	10		-	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		<u>(887)</u>		<u>(155)</u>
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>				
Opname leningen	535		-	
Aflossing leningen	(351)		(138)	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		<u>184</u>		<u>(138)</u>

3 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De Stichting Centrum voor Arbeidsverhoudingen Overheidspersoneel (CAOP) is opgericht 1 januari 1995 en is statutair gevestigd te Den Haag aan het Lange Voorhout 9-13. De activiteiten van de stichting bestaan uit de ondersteuning van arbeidsmarktfondsen, advies-, bezwaar- en geschillencommissies, overleggen betreffende de arbeidsvoorwaarden en arbeidsverhoudingen, ondernemingsgraden en leerstoelen.

Algemene uitgangspunten

De jaarrekening is opgesteld conform de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek, boek 2 titel 9, zoals van toepassing op middelgrote ondernemingen.

Stelselwijziging

In de jaarrekeningen 2005 en 2006 is de pensioenregeling van het CAOP als een ‘toegezegde-pensioenregeling’. In de jaarrekening 2007 is de pensioenregeling verwerkt als zijnde een pensioenregeling die onder de uitzonderingsregeling van RJ 271 valt. Tot deze stelselwijziging is besloten omdat het vormen van een voorziening in het kader van een pensioenregeling zoals die van het CAOP naar de mening van de bestuurder geen goede weergave is van de verplichtingen die het CAOP heeft in het kader van die pensioenregeling. In 2008 zal – naar verwachting - de pensioenregeling van het CAOP een technische aanpassing ondergaan die er toe zal leiden dat deze ook daadwerkelijk onder uitzonderingsregeling van RJ 271 valt.

Het effect van de wijziging op het eigen vermogen, de voorzieningen en het resultaat wordt in onderstaande tabel getoond:

	na stelselwijziging 31-12-2006 k€	voor stelselwijziging 31-12-2006 k€
Resultaat na belastingen		
Eigen vermogen	2.811	2.593
Voorziening personeelsbeloningen (RJ 271)	-	272
Resultaat na belastingen	205	672

Vergelijking met voorgaand jaar

De vergelijkende cijfers zijn in verband met de bovenstaande stelselwijziging aangepast.

Waarderingsgrondslagen

Bij het opstellen van de jaarrekening zijn de volgende waarderingsgrondslagen gehanteerd.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de historische verkrijgingprijs verminderd met de cumulatieve afschrijving. De lineaire afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte economische gebruiksduur van de desbetreffende materiële vaste activa, rekening houdend met een eventuele restwaarde. De afschrijvingstermijnen zijn aangepast aan de gewijzigde fiscale regelgeving. Op grond wordt niet afgeschreven. De geschatte economische gebruiksduur van bedrijfsgebouwen is 30 jaar, van machines en installaties 5-10 jaar en van andere vaste bedrijfsmiddelen tevens 5-10 jaar. De kosten van groot onderhoud worden per component geactiveerd en afgeschreven.

Financiële vaste activa

Er wordt uitsluitend een latente belastingvordering opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst belastbare winsten beschikbaar zullen zijn die voor de realisatie van de actiefpost kunnen worden aangewend. Het bedrag van de uitgestelde belastingvorderingen wordt verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd. De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Duurzame waardevermindering of vervreemding van vaste activa

Activa met een lange levensduur worden beoordeeld op duurzame waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de toekomstige nettokasstromen die het actief naar verwachting zal genereren. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte toekomstige kasstroom, wordt een bedrag voor impairment ten laste van het resultaat geboekt voor het verschil tussen de boekwaarde en de actuele waarde van het actief.

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere actuele waarde, onder aftrek van verkoopkosten.

Vlottende activa

Deze zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer het CAOP een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting heeft als gevolg van een gebeurtenis in het verleden en het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders is vermeld.

Opbrengst- en kostenverantwoording

Opbrengsten en kosten worden toegerekend aan het tijdvak waarop zij betrekking hebben. Tenzij anders vermeld, worden kosten genomen op het moment dat zij bekend zijn, terwijl opbrengsten pas worden verantwoord nadat de prestatie daadwerkelijk is geleverd.

Belastingen

De vennootschapsbelasting wordt berekend over het resultaat uit bedrijfsuitoefening tegen het actuele tarief, rekening houdend met fiscale faciliteiten.

Actieve en passieve belastinglatenties worden verantwoord voor tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde van activa en verplichtingen ten behoeve van de financiële verslaggeving en de fiscale boekwaarde van die posten. Het bedrag van de belastinglatenties is gebaseerd op de wijze waarop de boekwaarde van de activa en verplichtingen naar verwachting zal worden gerealiseerd of afgewikkeld, waarbij gebruik wordt gemaakt van de belastingtarieven die zijn vastgesteld op balansdatum, dan wel waartoe materieel reeds op balansdatum is besloten. Er wordt uitsluitend een uitgestelde belastingvordering opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst belastbare winsten beschikbaar zullen zijn die voor de realisatie van de actiefpost

kunnen worden aangewend. Het bedrag van de uitgestelde belastingvorderingen wordt verlaagd voor zover het niet (langer) waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De gehanteerde grondslagen bij het opstellen van het kasstroomoverzicht zijn gelijk aan de grondslagen zoals toegepast bij het opstellen van de balans en de winst- en verliesrekening.

4 Toelichting op de balans en de winst- en verliesrekening

TOELICHTING OP DE BALANS

1. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa was als volgt:

	Bedrijfsgebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Totaal
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Aanschaffingswaarde	8.418	2.957	4.097	15.472
Cumulatieve afschrijving	(687)	(2.224)	(2.864)	(5.775)
Boekwaarde per 1 januari 2007	7.731	733	1.233	9.697
Investeringen	-	739	19	758
Afschrijvingen	(125)	(249)	(386)	(760)
Aanschafwaarde desinvesteringen	-	(62)	(5)	(67)
Cumulatieve afschrijving desinvesteringen	-	53	4	57
Totaal toevoeging/onttrekking	(125)	481	(368)	(12)
Boekwaarde per 31 december 2007	7.606	1.214	865	9.685
Aanschaffingswaarde	8.418	3.634	4.111	16.163
Cumulatieve afschrijving	(812)	(2.420)	(3.246)	(6.478)
Boekwaarde per 31 december 2007	7.606	1.214	865	9.685

De investeringen betreffen met name vervanging hard- en software (machines en installaties).

2. Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa was als volgt:

	2007	2006
	* € 1.000	* € 1.000
Saldo begin boekjaar	153	375
Mutatie boekjaar:		
- aanpassen beginbalans i.v.m. stelselwijziging	-	(171)
- inzake verrekenbare verliezen	139	(51)
Saldo eind boekjaar	<u>292</u>	<u>153</u>

Dit betreft latente belastingvorderingen met een looptijd van langer dan één jaar. De latente belastingvorderingen hebben betrekking op 'te verrekenen verliezen' en zijn berekend op basis van het belastingtarief van 29,6%. Daarnaast wordt rekening gehouden met de waarschijnlijkheid van realisatie en het jaar waarin dat zal plaatsvinden. Er wordt dus uitsluitend een latente belastingvordering voor 'verrekenbare verliezen' opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst belastbare winsten beschikbaar zullen zijn die voor de realisatie van de actiefpost kunnen worden aangewend. Per saldo zijn de latente belastingvorderingen verwerkt op basis van 20%. Alle mutaties zijn in 2007 verwerkt in de winst- en verliesrekening.

3. Vorderingen

De vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

4. Liquide middelen

De liquide middelen zijn terstond opeisbaar. Tijdelijk overtollige gelden werden in 2007 op deposito uitgezet.

5. Eigen vermogen

De mutaties van 2006 en 2007 in het eigen vermogen zijn in de onderstaande verloopstaat weergegeven:

	Saldo
	* € 1.000
Stand per 31 december 2005	1.921
<i>mutaties 2006</i>	
Aanpassen beginbalans i.v.m. stelselwijziging	685
Resultaat boekjaar	<u>205</u>
Stand per 31 december 2006	2.811
<i>mutaties 2007</i>	
Resultaat boekjaar	(557)
Stand per 31 december 2007	<u><u>2.254</u></u>

In de jaarrekening 2007 is een stelselwijziging doorgevoerd. Deze heeft betrekking op de

verwerking van de pensioenlast bij toepassing van RJ 271. Het effect van de stelselwijziging is retrospectief (met terugwerkende kracht) verwerkt. De vergelijkende cijfers 2006 zijn aangepast. Het verschil tussen het herrekenende eigen vermogen per 1 januari 2006 en het eigen vermogen per 31 december 2005 is als rechtstreekse mutatie in het eigen vermogen verwerkt.

De aanpassing van de beginbalans 2006 i.v.m. stelselwijziging is volledig te verklaren door het niet meer opnemen van de Voorziening personeelsbeloning (RJ 271) met inachtneming van belastingen naar de winst.

6. Voorzieningen

De mutaties in de voorzieningen zijn in de onderstaande verloopstaat weergegeven:

	Voorziening ambtsjubilea * € 1.000	Voorziening leeftijdsbewust personeelsbeleid * € 1.000	Totaal * € 1.000
Stand per 31 december 2006	118	8	126
Mutaties boekjaar:			
Onttrekkingen	(1)	(3)	(4)
Dotatie	-	-	-
Stand per 31 december 2007	117	5	122

Voorziening ambtsjubilea

De voorziening ambtsjubilea heeft betrekking op de verplichting ambtsjubilea uit hoofde van artikel 15 van de CAO voor alle werknemers van het CAOP. De hoogte van de contante waarde van de verplichting is berekend door een externe actuaaris.

7. Langlopende schulden

Het verloop van de langlopende schulden in het boekjaar was als volgt:

	2007	2006
	* € 1.000	* € 1.000
Stand per 1 januari	5.243	5.381
Opname lening	535	-
Aflossingen boekjaar	(244)	(138)
Totale schuld per 31 december	5.534	5.243
Af: kortlopend deel (< 1 jaar)	(244)	(137)
Langlopend per 31 december	<u>5.290</u>	<u>5.106</u>
Schulden looptijd > 5 jaar	<u>4.419</u>	<u>4.556</u>

Medio 2001 heeft het CAOP twee leningen afgesloten ter financiering van de aankoop van de panden Lange Voorhout 13 en Hoge Nieuwstraat 14. De leningen hebben een rentevoet van 5,98% (20 jaar vast). Ten behoeve van de bankier zijn de bovenstaande panden hypothecair bezwaard.

Het CAOP heeft in 2007 een lening met Loyalis afgesloten in het kader van de financiering van de kosten die verband houden met een wijziging van de sterftetabellen. De lening heeft een looptijd van 5 jaar en kent een rentepercentage van 3,5 %.

8. Kortlopende schulden en overlopende passiva

De kortlopende schulden hebben alle een looptijd van korter dan één jaar.

De post 'schulden aan kredietinstellingen' betreft het kortlopend deel van de langlopende leningen.

9. Belastingen en premies sociale verzekeringen

	2007	2006
	* € 1.000	* € 1.000
Suppletie-aangifte 2001-2005	1.919	1.919
Te betalen BTW dec 2007	(2)	122
Te betalen loonheffing december	391	331
Te betalen sociale lasten december	119	112
Te betalen BTW BC NH + AWB Fin nav boekenonderzoek	112	-
	<u>2.539</u>	<u>2.484</u>

De suppletieaangifte betreft nog niet afgedragen omzetbelasting over de jaren 2001 tot en met 2005. De suppletieaangifte is ingediend op basis van door het Ministerie van Financiën schriftelijk bevestigde afspraken. Deze afspraken hebben betrekking op welke omzet wel (en welke omzet niet) onder de vrijstelling van artikel 11 lid 1 letter u van de Wet op de Omzetbelasting valt. Naar aanleiding van de suppletieaangifte heeft de belastingdienst besloten een boekenonderzoek in te

stellen over de periode 2001-2005. Begin 2008 is mondeling overeenstemming bereikt met de belastingdienst over het door het CAOP te hanteren BTW-régime.

10. Subsidieregeling Min. van BZK

De post subsidieregeling Min. van BZK betreft de stand van de egalisatiereserve inzake de subsidieregeling CAOP van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Dit betreft het niet bestede deel van de ontvangen subsidie.

11. Overige kortlopende schulden

Onder de overige kortlopende schulden zijn onder meer de reservering te betalen vakantiegeld en een reservering voor niet uitbetaalde vakantiedagen opgenomen.

12. Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen. Een voorschot op de subsidie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) voor het jaar 2008 was reeds in december 2007 ontvangen.

13. Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Het CAOP is huur- en leaseverplichtingen aangegaan voor een bedrag van in totaal € 1.033.000 per jaar. Hiervan heeft de huurverplichting, groot € 902.000, een looptijd tot medio 2015. De overige verplichtingen (€ 131.000) hebben allen een looptijd korter dan vijf jaar, waarvan voor een bedrag van € 64.000 korter dan één jaar.

Ten behoeve van de verhuurder van de bedrijfspanden en andere belanghebbenden zijn bankgaranties afgegeven voor in totaal € 336.000.

TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

14. Netto-omzet

De netto-omzet is de gerealiseerde omzet verminderd met de directe projectkosten.

	2007	2006
	* € 1.000	* € 1.000
Omzet	17.191	16.932
Directe projectkosten	(3.117)	(2.260)
Netto-omzet	<u>14.074</u>	<u>14.672</u>

15. Omzet

	2007	2006
	* € 1.000	* € 1.000
Subsidieregeling Min. van BZK	1.259	933
Overgangssubsidie Min. van BZK	623	800
Arbeidsvoorwaardenvorming & Medezeggenschap	3.269	3.183
Advies, Bezwaar & Bemiddeling	1.423	1.830
Arbeidsmarkt & Arbeidskwaliteit	7.132	7.399
Overige diensten	3.485	2.787
Totaal omzet	<u>17.191</u>	<u>16.932</u>

De omzet is in 2007 met 1,5% (€ 259.000) gestegen ten opzichte van 2006.

Subsidieregeling Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK)

Per 1 januari 2006 heeft BZK een nieuwe 5-jarige subsidieregeling Stichting CAOP vastgesteld. In deze regeling zijn duidelijke afspraken gemaakt voor wat betreft de omvang van de subsidie en de prestaties die het CAOP daartegenover dient te stellen. De nieuwe subsidieregeling bevat een lineair dalende overgangsmaatregel die het CAOP in staat stelt de organisatie dusdanig om te vormen dat deze in staat is de forse teruggang in de omvang van de subsidie op te vangen. Voor 2007 bedroeg de overgangssubsidie € 623.000. Dit bedrag is aangewend voor de gedeeltelijke financiering van de kosten van herstructurering van de ICT, het management development programma en de inhuur van expertise op het gebied van organisatie- en belastingadvies.

16. Directe projectkosten

De directe projectkosten zijn de kosten van leveringen en diensten door derden, gemaakt voor de uitvoering van de projecten.

	2007	2006
	* € 1.000	* € 1.000
Overgangssubsidie Min. van BZK	1.046	1.021
Arbeidsvoorwaardenvorming & Medezeggenschap	807	628
Advies, Bezwaar & Bemiddeling	64	70
Arbeidsmarkt & Arbeidskwaliteit	238	218
Overige diensten	962	323
Totaal directe projectkosten	<u>3.117</u>	<u>2.260</u>

De gepresenteerde omvang van de directe projectkosten over 2007 is € 857.000 hoger dan in 2006. De externe inzet ten behoeve van de ontwikkeling van het kennisportal, de kosten van detachering ten behoeve van SBL en de intensievere inzet van externe trainers voor de medezeggenschapstrainingen Defensie zijn de voornaamste oorzaken van deze stijging.

De kosten van het verandertraject CAOP bedroegen in 2006 € 1.046.000. Van het Ministerie van BZK heeft het CAOP een overgangssubsidie ter grootte van € 623.000 ontvangen. Het restant ad. € 423.000 komt ten laste van het resultaat 2007.

17. Personeelskosten

Het CAOP heeft in 2007 een personele daling van het aantal fte's gekend van gemiddeld 191 fte's in 2006 naar gemiddeld 174 fte's in 2007. De daling heeft zich voornamelijk gedurende het eerste halfjaar van 2007 voorgedaan. Gedurende het tweede halfjaar is een duidelijk groei in het aantal fte's waarneembaar.

Het aantal werknemers in dienst steeg van 196 per 1 januari 2007 tot 206 per 31 december 2007. Per 1 januari 2006 bedroeg het aantal medewerkers 233.

Het gemiddeld aantal fte's is als volgt over de diverse afdelingen verdeeld:

	2007	2006
	fte's	fte's
Directie en managementondersteuning	3	2
Arbeidsvoorwaardenvorming & Medezeggenschap	32	35
Advies, Bezwaar & Bemiddeling	17	25
Arbeidsmarkt & Arbeidskwaliteit	61	67
Overige dienstverlening	61	62
Totaal gemiddeld aantal fte's	<u>174</u>	<u>191</u>

De personeelskosten worden als volgt gespecificeerd:

	<u>2007</u>	<u>2006</u>
	* € 1.000	* € 1.000
Salarissen	8.129	8.672
Sociale lasten	1.114	1.115
Pensioenkosten	1.310	270
Uitzendkrachten/externen	273	56
Personele exploitatiekosten	544	390
Totaal personeelskosten	<u><u>11.370</u></u>	<u><u>10.503</u></u>

De pensioenkosten 2006 zijn lager dan in 2007 met name ten gevolg van de ontvangst van een technische winstdeling in 2006 ter grootte van k€ 600 bij verlengen en omzetten van de pensioenovereenkomst met Loyalis Verzekeringen NV.

18. Afschrijvingen

De afschrijvingskosten worden als volgt gespecificeerd:

	<u>2007</u>	<u>2006</u>
	* € 1.000	* € 1.000
Bedrijfsgebouwen en terreinen	125	125
Machines en installaties	249	380
Andere vaste bedrijfsmiddelen	386	505
Totaal afschrijvingen	<u><u>760</u></u>	<u><u>1.010</u></u>

19. Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten worden als volgt gespecificeerd:

	2007	2006
	* € 1.000	* € 1.000
Kantoorkosten	368	490
Huisvestingskosten	1.347	1.312
Porti-/bezorg-/vervoerskosten	197	214
Kostenvergoeding bestuursraad	37	84
Restauratieve voorzieningen	198	166
Public information	77	20
Overige kosten	130	363
Totaal overige bedrijfskosten	<u>2.354</u>	<u>2.649</u>

20. Rentelasten

De rentelasten 2007 zijn € 69.000 hoger dan in 2006. Deze stijging wordt veroorzaakt door de rente die nog betaald moet gaan worden in het kader van de suppletieaangifte BTW en het betreft rente over de lening die is afgesloten met Loyalis.

21. Belastingen

De effectieve belastingdruk bedraagt 20%. Dit wijkt af van het belastingtarief voor 2007. Het verschil wordt veroorzaakt door het opnemen van latente belastingvorderingen tegen een percentage van 20%.

22. Bezoldiging bestuursraad

In 2007 bedroeg het totaal aan vergoedingen ten behoeve van de acht leden van de Bestuursraad € 36.000 (2006: € 84.000).

Den Haag, 20 mei 2008

Directeur / Bestuurder CAOP
Mr. N. Ph. Geelkerken

OVERIGE GEGEVENS

Voorgestelde resultaatbestemming

Voorgesteld wordt het resultaat na belasting te onttrekken aan de algemene reserve. Het vorenstaande is verwerkt in de jaarrekening 2007.

Accountantsverklaring

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag op pagina 4 tot en met 20 opgenomen jaarrekening 2007 van Stichting Centrum voor Arbeidsverhoudingen Overheidspersoneel te Den Haag bestaande uit de balans per 31 december 2007 en de winst-en-verliesrekening over 2007 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van de directeur/bestuurder

De directeur/bestuurder van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controleinformatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de stichting. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die de directeur/bestuurder van de stichting heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel met beperking.

Onderbouwing van het oordeel met beperking

De pensioenvoorziening is gepresenteerd als een toegezegde bijdrageregeling. Op basis van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving dient de pensioenregeling zoals die aanwezig is bij de stichting gepresenteerd te worden als een toegezegde pensioenregeling. Zou de pensioenvoorziening gepresenteerd worden als een toegezegde pensioenregeling zou deze € 338.000 bedragen.

Oordeel met beperking

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening uitgezonderd het effect van € 338.000 zoals is vermeld in de paragraaf 'Onderbouwing van het oordeel met beperking' een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Centrum voor Arbeidsverhoudingen Overheidspersoneel per 31 december 2006 en van het resultaat over 2006 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften en/of voorschriften van regelgevende instanties

Op grond van de wettelijke verplichting ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e BW melden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Den Haag, 20 mei 2008
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
A.E. Gerritsma RA